

Nog eens: de late boombladeren in 1919. — Naar aanleiding van mijn stukje over dit onderwerp in de December-afl. van *D. L. N.* schrijft de heer W. in het *Handelsblad* (26 Jan. 1920, avondblad) onder de rubriek „Van de oude aarde en het nieuwe weten” een lang artikel, dat, naast eenige grove botanische onnauwkeurigheden, een opsomming bevat van een groot aantal verschijnselen, wier onderling verband ver is te zoeken. Nu geef ik mijn veronderstellingen graag voor betere, maar met de argumenten van den heer W. kan ik het toch niet eens zijn.

Het voordeel van zijn methode moet in de eerste plaats daarin liggen, dat hij niet, zoals ik, één factor in rekening brengt (nl. de temperatuur) maar nog een tweede (nl. de regenval) er bij kiest. Het lijkt mij onwaarschijnlijk, dat er direct verband zou bestaan tusschen een afwijking van het normale in den regenval en het ontstaan van kurkcellen (via osmotischen druk). Hetgeen de heer W. aan de afwijkingen in neerslag toeschrijft kan intusschen niet als bewijs gelden, want 's zomers is een regenachtige maand altijd koel en een droge maand altijd warm. Als men een droge zomermaand kon vinden, die toch koel was, en het verschijnsel, dat volgens den heer W. met droogte samenhangt, trad op, dan zou er iets voor te zeggen zijn. Maar zoolang droogte en warmte samengaan, kan ik de temperatuur een grooten invloed toekennen.

Bovendien moet volgens den heer W. reeds vanaf Juni de weersgesteldheid worden nagegaan ter verklaring van het verschijnsel. — Ik weet ook, dat gedurende de zomermaanden (meestal onder invloed van herfstachtig weer) een aantal bladeren geel worden en afvallen (het eene jaar meer dan het andere) maar dat het weer van Juni aansprakelijk moet worden gesteld voor de vorming van kurkcellen in bladeren, die in October nog aan de boom zitten, dat geloof ik niet. Ik kan trouwens gemakkelijk aantoonen, dat des heeren W's uitvoerige opgave van graden Celsius en millimeters regen niets bewijst: Bij onderzoek bleek mij n.l., dat de maanden Juni, Juli en Augustus 1918 wat temperatuur en regenval betreft op dezelfde wijze van het normale afweken als de overéenkommige maanden van 1919. Eerst in September treedt een markant verschil tusschen de twee jaren op: 1918 nat en betrekkelijk koud, 1919 warm en droog. Ik heb dus wel eenig recht het weer vanaf September in verband te brengen met het bewuste verschijnsel. Van een invloed van de voorafgaande maanden blijkt niets.

De heer W. begrijpt niet, dat de warmte van September de kurkvorming kan hebben uitgesteld en de koude van November haar kan hebben geschorst. Hij vraagt: „Kunnen warmte en koude dan hetzelfde resultaat hebben?” Natuurlijk kan dat: Een verschijnsel als het onderhavige waarvoor de omstandigheden in de herfst optimaal zijn, zal zoowel door zomersche als door wintersche temperaturen belemmerd worden.

M. PINKHOF.

De Vogeldag. — Alhoewel door de vele werkzaamheden, welke aan het uitwerken van een vogeldag verbonden zijn, alles nog niet klaar is, willen we toch even een voorloepig berichtje plaatsen. In de eerste plaats aan allen, die hun medewerking verleenden om den Eersten Nederlandschen Vogeldag te doen slagen, onze hartelijke dank. We ontvingen uit vele plaatsen een groot aantal brieven. Bijna uit elke provincie wel eenige, uit sommige zelfs een grooter aantal. Helaas niets uit Limburg, welke provincie dus een ongunstige uitzondering maakt.

Bij het uitwerken kwamen we voor vele feiten te staan, welke u, in een volgend nummer, waarin een meer uitvoerig verslag volgt, zullen medegedeeld worden. Verschillende dingen vielen ons dadelijk op; zoo b.v. de bevestiging van enkele door den Heer Tollenaar opgestelde theoriën. Er waren enkele zeer mooie waarnemingen gedaan, welke bijzondere soorten betroffen. Uit andere weer bleek, dat een als zeldzaam beschouwde vogel in 't geheel niet zeldzaam is en in 't vervolg het praedicaat „vrij algemeen” zal mogen dragen. En nog zooveel andere feiten meer, te veel om in dit kort bestek te noemen.

We meenen in ieder geval dezen eersten vogeldag als heel goed geslaagd te mogen beschouwen.

Namens de uitwerkers der E. N. V.

F. KOSTER.

Vlaamsche Gaaien. — Reeds jaren voeder ik de vogels in mijn tuin, vooral spreeuwen heb ik steeds bij tientallen, soms als 't vriest of sneeuwt bij honderdtallen. 't Zijn groote vrienden van mij. Hedenochtend 2 Januari om 9½ uur bij prachtig, stil weer, zie ik onverwacht 3 Vlaamsche gaaien in mijn tuin op den grond zitten, die heb ik nog nooit in Amsterdam gezien, laat staan in een stadstuin. Ik woon in dit huis op de Stadhouderskade al 22 jaar. Verleden jaar tijdens de vorst had ik ook vele meeuwen aan de straatzijde, maar 2 ervan kwamen ook in mijn tuin op den grond! tusschen de boomen doorvliegen, dat is sterk.

Amsterdam,

Dr. F. DOZY.